

Panameriška konferenca se je izognila vprašanju diplomatskega posredovanja v slučajih zaplembe lastnine tujcev

Lima, Peru, 20. decembra. Na panameriški konferenci je prišel na vrsto predlog, če naj tujezemski diplomati posredujejo v korist tujezemskim interesom, katerih investicije so zaplenjene od ene ali druge ameriške republike.

Konferenca se je izognila tega perečega vprašanja in je tozadevno debato preložila na prihodnjo konferenco, ki se bo vršila tekom petih let. Zadevo dobijo v roke eksperti v mednarodnem pravu, ki bodo stvar natančno preiskali.

Proti predlogu so bili zlasti zastopniki republik Argentine, Čile in Mehike. Čuje se, da name-

rava več republik tozadevno skupno nastopiti proti Zed. državam, in bo skoro gotovo postalo vprašanje bolj političnega kot gospodarskega značaja.

Mnogo diplomatov ameriških republik je mnenja, da se mora proti tujcem v ameriških republikah nastopiti enako kot napram dočinom. V teh sklepih se jasno vidi uspeh agitacije nemških nacijskih agentov.

Splošno se doznava, da je vodstvo panameriške konference začelo preštevati v roke argentinskih poslancev, dočim so prej konferenco vodili delegati iz Zed. držav. Naši delegati imajo na konferenci precej vroče boje.

Wagnerjeva delavska poslava bo predmet obširne debate v prihodnjem kongresu

Washington, 20. decembra. Vsi senatorji in kongresmani so dobili danes iz glavnega urada C. I. O. pismo, v katerem CIO izjavlja, da je za Wagnerjevo delavsko postavbo in da slednja ostane taka kot je.

Toda najstarejša ameriška delavska organizacija, The American Federation of Labor, bo zahtevala od kongresa, da spremeni številno točk v Wagnerjevi postavi, ki je po mnenju A. F. of L. samo v korist C. I. O. organizacije.

Kongresu bo težko kaj ukreniti v očiščed sporu v delavskih vrstah. Toliko več pritiska pa bo naredil na kongres ameriški business, ki izjavlja, da je Wagnerjeva postava v mnogih ozi-

rih odgovorna, da industrije ne more začeti z rednim poslovanjem.

A. F. of Labor zahteva preiskavo glede poslovanja vladnega delavskega odbora in zahteva tudi, da se odstrani iz odbora nekaj višjih uradnikov, o katerih se trdi, da dosledno glasujejo za zahteve C. I. O.

Neki kongresman iz Pennsylvanije se je izjavil: Kamorkoli se bomo v kongresu obrnili glede glasovanja o Wagnerjevi delavski postavi, tam bomo tepeni. Na eni strani pritiska na nas C. I. O., na drugi pa A. F. of L. V sredini je pa business in industrija. Karkoli odločimo, bo slabota za — kongres.

Silvestrova zabava

Ena najboljših zabav v naselbini ob zaključku starega leta in ob nastopu novega bo gotova zabava na Silvestrov večer, ki jo priredi krožek "Marie Prislend Cadets" dne 31. decembra v Knausovi dvorani. In zabave bo dovolj za stare in mlade. Za razvedrilo starejših je odbor povabil "Urno Nežiko" in njena čvrsta dekleta. To bo prvi javni nastop Urne Nežike in garantirani so vam celi koši smeha in zabave. Prav gotovo boste prišli in praznovali nastop novega leta z Marie Prislend kadetinjami. Plesalo se bo tudi nagradni slovenski valček. Vsaka oseba stara nad 40 let lahko tekmuje za lepo nagrado, ki bo oddana omeju par, ki bo najlepše zaplesal omenjeni slovenski valček. Odločite se torej za praznovanje Silvestrova v Knausovi dvorani.

V bolnišnici

V Lakeside bolnišnici je srečno prestal operacijo sinček Edward, od Mr. in Mrs. John Rossa, 814 E. 156th St. Eddie je dober raznašalec našega dnevnika in upamo, da bo kmalu zopet lahko čvrst na svojem delu.

Delavci za mašo

Unija jeklarskih delavcev v Clevelandu je naročila v škofiji cerkvi, da se bere več maš za zdravje Msgr. Joseph Smitha ki je župnik škofijske cerkve in ki je poznan kot največji prijatelj delavcev v Clevelandu.

Na sejo noč!

Društvo Slovan št. 3 SDZ prosi vse člane, da se nočijo gotovo udeležijo letne seje ob 7. zvečer v navadnih prostorih. — Tajnik.

Veliko zanimanja

Danes glasujejo Clevelandčani glede povečanja mestne elektrarne. Prvotno je bilo tozadevno vse tiho, toda polagoma so se oglašili prijatelji in nasprotniki mestne elektrarne, ki so tekom zadnjih treh tednov skušali z radio govoriti in časopisnimi oglasi dobiti pristaše. Nasprotniki povečanja elektrarne trdijo, da mestna elektrarna nikakor ne znižuje cen. Le pogledite na vaše račune za vodo. Voda je mestni monopol, toda vsako leto je dražja. Zagovorniki mestne elektrarne pa kljub temu trdijo, da slednja (mestna elektrarna) znižuje cene elektrike. Danes zvečer bo vse gotovo. Ne pričakuje se velike udeležbe pri volitvah.

Vest iz domovine

Mary Zagar, 3959 E. 91 St. je dobila iz domovine vest, da ji je 3. decembra umrl oče Jernej Spruk v vasi Hrib, občina Nevle pri Kamniku. Star je bil 79 let. V domovini zapuščata tri sinove in tri hčere, tu pa hčer Mary Zagar. V domovini zapuščata tudi brata in dve sestri. Prijatelji ranjke so vabljeni k udeležbi.

Še dva lovca ubita

Konec sezone na zajce se bliža, kar pa ni preprečilo, da sta bila včeraj ubita v bližini Troy, Ohio, dva lovca. Tekom lova so se njune puške "slučajno" sprožile.

Strašen mrz je zavladal po vsej Evropi

London, 20. decembra. — Po vseh evropskih državah se je razširil mrzel val, ki postaja večji, kakor dalje se širi. Milijone ljudi trpi radi mraza fin stotine jih je že našlo smrt. Toplomer kaže 40 stopinj pod ničlo in prerokuje se, da je to šele začetek. Mnoge dežele so popolnoma zametene s snegom. V mnogih krajih je tudi izbruhnil požar in ognjegasci ne morejo gasiti, ker jim vodovodne cevi takoj počijo od mraza. Pričakuje se tudi silne škode na poljih, ker sneg je zapadel na popolnoma zamrzla tla. Ledeni val prevladuje v vseh deželah, prav od severa pa vse do juga. Na Poljskem je zmrznilo najmanj 70 oseb, v Angliji 23, toda to so šele prva poročila. Morje je vsepovsod zamrznilo več milj od bregov.

Nemčija občutno prizadeta v trgovini

Berlin, 20. dec. Nemška vladna propaganda proti židovstvu in druge eskapade nemške vlade so povzročile, da je padla nemška trgovina s tujezemstvom, kar je občuten udarec za vso Nemčijo. Nemški eksport je zadnje mesece padel za 397,000,000 mark, dočim je import večji za 423,000,000 mark. Ker Nemčija mora prodajati svoje blago v tujezemstvo, ako hoče živeti, pomeni padec nemškega eksporta silovit udarec za Nemčijo. Tekom novembra meseca je Nemčija v sleherni deželi sveta prodala manj blaga razven na Irsko in v Češko, kjer se pozna razlika za par milijonov.

Društvo sv. Ane

Društvo sv. Ane št. 4 SDZ je izvolilo sledeči odbor za leto 1939: predsednica Julija Brezovar, podpredsednica Jennie Stanonik, tajnica Mary Bradač, 1158 E. 167th St., zapisničarka Genovefa Supan, blagajničarka Frances Novak, rediteljica Mary Pristov. Nadzornice: Ann Erbežnik, Rose L. Eršte, Jennie Oberstar. Zdravniki: dr. J. M. Seliškar, dr. F. J. Kern, dr. M. Oman, dr. L. Perme, dr. A. Škur, dr. A. Perko. Zastopnica za konferenco SDZ in Klub društev: Ana Erbežnik, za faro sv. Vida Pauline Zigman in Mary Salomon.

Društvo Naš Dom

Društvo Naš Dom št. 50 SDZ je izvolilo sledeči odbor za leto 1939: predsednik, John Požar; podpredsednik, Frank Stemberger; tajnik, Frank Pugelj; blagajnik, Frank Tomažič; zapisničarka, Helen Tomažič. Nadzorniki: Rudolf Cergol, Anton Zeleznik in Mary Zeleznik. Društveni zdravnik: dr. A. Perko. Nadzornik mladinskega oddelka Ralph Bizjak.

Umor prve vrste

Policija je včeraj obtožila 19 let starega Stephena Turocya, ki je ustrelil pijanega očeta, ko je pretepal družino, umora prve vrste. Mati, ki je izjavila, da je ona svetovala sinu, da ubije očeta, je bila oproščena vsake krivde. Slučaj je vzbudil izredno sočutje v vsem Clevelandu.

Nakup za praznike

Oswaldova grocerija in mesnica na 17205 Groveswood Ave. se priporoča za nakup raznega blaga za praznike in nudi topogledno posebno znižane cene, kar je razvidno iz oglasa.

Ne bo božiča

Berlin, 20. decembra. Nacijska vlada je izdala razne odredbe, kako se mora praznovati letošnji božič v Nemčiji. Vlada smatra, da je božična doba podedovana iz starih časov Germanov in se mora tako tudi praznovati. Nacijski voditelji trdijo, da je germanski božič starejši kot pa Krist. Vlada je prepovedala ljudem v javnosti prepevati božične pesmi, ki so dovoljene samo v cerkvah. Stotine voditeljev mladine se je na zahtevo vlade izjavilo, da bodo sploh prezrli božič. V nobeni šoli se ne smejo vršiti božične predstave. Toda božična drevesa bodo še vedno v modi in ljudje jih hitijo kupovati za svoje domove.

Svarilo Rooseveltu glede oboroževanja

Washington, 20. decembra. — Senator Bennett Champ, demokrat, je imel včeraj prvi govor naperjen proti Rooseveltu, ki zahteva preveč oroževanja od strani ameriškega naroda. "Ljudi se straši za vojno," je dejal senator Clark, "in mi nikakor ne želimo, da bi stric Sam postal policist za ostale narode. Treba je biti seveda pripravljenim, da odbijemo napad, toda oboroževati se do zoh, je brez pomena. Nes pametno je trditvi v javnosti, da potrebujemo več oboroževanja, ko Amerika že zadnja tri leta troši več za orožje, kot kdaj prej v zgodovini. In pri tem ima pomožni vojni tajnik John-son drznost trditvi, da je Amerika "tragično nepraviljena za obrambo." Clark namerava kandidirati za predsednika na demokratskem tiketu leta 1940.

Društvo Jutranja Zvezda

Uradnice društva Jutranja Zvezda, št. 137 JSKJ za leto 1939 so: predsednica Julija Brezovar, podpredsednica Mary Grdina, tajnica Ana Erbežnik 875 E. 154th St., zapisničarka Genovefa Supan, blagajničarka Mary Bradač. Rediteljica Pauline Zigman. Nadzornice Rose Levstek, Pauline Durjava in Pauline Zigman. Zdravniki dr. Seliškar, dr. Kern in dr. Oman. Zastopnice za konferenco SDZ in Klub društev Mary Bradač, za faro sv. Vida Mary Mahne in Frances Brancel.

Društvo Danica št. 11 SDZ

Članice društva Danica št. 11 SDZ so izvolile sledeče uradnice za 1939: predsednica Albina Novak, podpreds. Margaret Klaus, tajnica Frances Zakrajšek, 1083 Addison Rl., blagajničarka Julija Zakrajšek, zapisničarka Emma Drobnič, Nadzornice: Emma Drobnič, Josephine Centa, Emma Sešek. Seje vsak drugi torek v mesecu.

Državlanske prošnje

Ker v soboto 24. decembra popoldne urad "Ameriške Domovine" ne bo odprt, tudi ne bomo pisali državljskih prošenj kot običajno ob sobotah popoldne. Urad bo pa odprt zopet v soboto popoldne 31. decembra za pisanje državljskih prošenj.

Iz Jutrovega

Glavna letna seja društva Združeni Slovenci na Jutrovem se vrši dne 22. dec. ob 7. uri zvečer. Kdor se ne udeleži seje plača 25c v blagajno. Na redno je volitev odbora in druge važne zadeve. — Geo. Hrvatin.

V Angliji izbruhnila revol- ta ministrov

London, 20. decembra. — V političnih krogih se poroča, da grozi ministerskemu predsedniku Chamberlainu politična revolta. Toda ne gre se radi tujezemske politike, ki jo vodi Chamberlain, pač pa radi oboroževanja, ki ga zahteva vlada. Revolto so povzročili mlajši člani v kabinetu in je predvsem naperjena proti vojnemu ministru Hoare Elisha. Mlajši ministri zahtevajo, da se oboroževanje hitreje vrši, dočim so začeli starejši ministri zadevo odlagati. Obenem se čujejo tudi zahteve, da bi moral Chamberlain ostreje nastopiti proti diktatorjem. Zadeva zna preiti v krizo, ko se vrne Chamberlain iz obiska pri Mussoliniju.

Sodniku Lauschetu

V včerajšnji zahvali in poročilu je bilo po nesreči izpuščeno ime sodnika Fr. J. Lauscheta, ki je bil navzoč na banketu v hotelu Statler 4. decembra. Krivično ni bilo, če ne bi imel sodnika še posebej omenili. Bil je najbolj interesanten govornik, kateremu je občinstvo gotovo s največjim zanimanjem sledilo. Iskrena zahvala sodniku Lauschetu, ki si je kljub zaposelnosti vzel čas in bil navzoč. Vse občinstvo je bilo iskreno veselo radi njegove navzočnosti. Hvala še enkrat, sodnik Lausche, za udeležbo. — A. Grdina, preds. Jugoslov. kulturnega vrta.

Davey dolži vlado

Governor Martin L. Davey je včeraj v posebnem pismu na načelnika urada za socialno varnost v Washingtonu obdolžil doletni urad in zvezno vlado, da so dejansko okradli stare ljudi v državi Ohio za svoto \$1,356,765.38. Zvezni urad za družabno varnost namreč ni hotel izplačati te svote državi Ohio za starostno podporo, rekoč, da governor Davey igra politiko s fondom za starostno pokojnino in da knjige niso v redu. Gov. Davey je temu oporekal, toda ni mogel prepričati uradnikov v Washingtonu, da ima prav, radi česar so zadržali izplačilo starostne pokojnine v omenjeni svoti. Governor Davey sedaj trdi, da so v Washingtonu — navadni roparji.

Nove uradnice

Podružnica št. 21 S. Z. Z. je izvolila sledeče uradnice 1939: predsednica Mary Hosta, podpredsednica Ana Suštaršič, tajnica Ana Pelčič, 13320 Crossburn Ave., blagajničarka Josephine Weiss, zapisničarka Ana Pelčič. Nadzornice: Josephine Zupan, Terezija Kožuh, Ana Vidmar. Rediteljica Frances Blatnik. Seje vsako prvo sredo v mesecu.

Urad za delo

Mestni urad za posredovanje dela se te dni seli iz svojih sedanjih prostorov v City Hall v novo poslopje, ki se nahaja na 1242 W. 3rd St., in ki je znano pod imenom Seneca Bldg. Do sobote bo urad že preseljen.

Avto žrtve

George Carpsan, 1335 E. 55 St., je včeraj umrl v bolnišnici na posledicah poškodb, ki jih je dobil na 60. cesti in St. Clair Ave., ko ga je zadel avtomobil, ko je nameraval stopiti v ulično karo. Carpsan je 115 avtna žrtev letos v Clevelandu.

Nagrada

Elsie Cerkvenik in Charles Delesio sta dobila nagrado v Upkno gledališču za "Jitterbug" ples.

\$3,000 vredna krsla za finančnega sleparja. Nove obtožbe prihajajo na dan proti največji družbi sleparjev

New York, 20. decembra. — Včeraj je bil v tem mestu pokopan F. Donald Coster, alias Filip Musica, sin laškega naseljenca, ki je bil vse do zadnjega časa predsednik tretje največje lekarniške družbe na svetu, McKesson & Robbins Co. Družba je razpolagala za \$87,000,000.00. Truplo Costerja so položili v krsto iz srebra. Krsta je veljala \$3,000.00. Kot znano, se je Coster zadnjo soboto sam ustrelil v državi Connecticut, ko je dognal, da so mu tajni agenti zvezne vlade na sledu.

Le par prijateljev se je udeležilo pogreba. Med navzočimi sta bila tudi dva brata pokojnega, ki sta bila priklenjenega ob roke zveznega maršala. Oba se nahajata vsak pod \$100,000 varščine, katere pa neče nihče položiti.

Včeraj se je izjavil pomožni generalni pravdnik Mahon, da enake sleparske zarote, kot so skrivnost s seboj v grob.

Razdor v demokratski stranki se veča. Garner in Farley nasprotujeta Rooseveltu

Washington, 20. decembra. — Te dni se je mudil podpredsednik Zedinjenih držav John N. Garner skoro štiri ure pri predsedniku Rooseveltu v Beli hiši, da govori z njim o bodočnosti demokratske stranke, zlasti kar se tiče leta 1940.

Poroča se, da med predsednikom Rooseveltom in podpredsednikom Garnerjem nikakor ni moglo priti do sporazuma. Da je pa razdor še toliko večji se čuje, da namerava tudi uspešni James Farley, načelnik stranke, obrniti hrbet Rooseveltu.

Če je kriva razdor z a h t e v a predsednika Roosevelta, da ga stranka tretjič imenuje za predsedniškega kandidata, še ni popolnoma gotovo. Roosevelt sam se tozadevno še ni izjavil, a drugi nečejo govoriti.

Gotovo pa je, da je podpredsednik Garner dal potom svojih

jo povzročili Musica bratje, še ne pomni kriminalna zgodovina Zed. držav. Na dan so prišle dosedaj šele malenkosti. Seznam težjih zločinov sledi.

Ni še dolgo tega, ko je F. Donald Coster, načelnik zločinske družbe stavlil zahtevo da se kupi 100,000 pušk in 100,000,000 nabojev. Kam je bilo to namenjeno, se ne ve. Na vsak način je bilo pripravljeno za eksport.

Dočim so zvezne oblasti prišle na sled skoro vsem denarnim transakcijam zločinskih bratov, pa dosedaj še ni sledu o onih \$18,000,000, katere je F. Donald Coster pripravljal za nakup dozdevnih zdravil in drogerij.

Smatra se, da je Coster ta del najbrž skril, vse v gotovini, po raznih tajnih predalih raznih bank. Katere banke je izbral, to ni znano niti njegovim bratom, pač pa je Coster odnesel to skrivnost s seboj v grob.

Značilno je, da je začelo zadnje čase zapuščati predsednika Roosevelta več njegovih najbolj lojalnih pristašev. Roosevelt se se ne zmeni za poraz številnih demokratov pri zadnjih volitvah in zahteva, da gre stranka prihodnje dve leti naprej kot dosedaj. Temu pa Garner nasprotuje in bo po svoje podiral Rooseveltove ideje v senatu.

Še večja zguba za Roosevelta kot Garner je pa James Farley, ki je poznan kot največji politični organizator v Ameriki tekom zadnjih 25 let. Ako Roosevelt popolnoma zgubi Farleya, je prepričan skoro sam sebi.

Hiše za Euclid

V bližnjem Euclidu namerava vo v doglednem času zgraditi 60 novih hiš. Z gradnjo prvih štirinajstih hiš se bo začelo takoj po novem letu. 10 se jih bo zgradilo s pomočjo vladne organizacije, štiri pa zgradi National City banka. Hiše bodo zidane in se bodo prodajale za lotom vred po \$6,125.00. Nahajale se bodo južno od Lake Shore bulevarda ob E 260 cesti.

Dobro za učitelje

Nekateri učitelji in učiteljice šolske strojepeške in mnogo drugih uslužbencev šolskega odbora so dobili zvišane plače, ki znašajo \$16,500 na leto. Lansko leto smo glasovali, da dobi šolski odbor več denarja za poslovanje. To je že drugo zvišanje plač, katero je dovolil šolski odbor.

"Priprave" za božič

Od ponedeljka do včeraj zvečer so razni roparji, stari in mladi vdrli v najmanj 20 trgovin in odnesli, kar jim je prišlo pod roke, blago ali denar. V neki brivnici niso dobili drugega kot eno rožo, ki je cvetela v oknu in tudi to so odnesli.

Razmišljen človek

Otroci na Woodland Ave. in 80. cesti so včeraj opazili kako neki lepo oblečen moški mečlje kuverte z naslovi in znakami v nabiralnik za — smeti. Očividno je mož mislil, da je to poštni nabiralnik. Otroci so stvar javili policistom, ki je poklical oddelke za čiščenje ulic, ki je odprl nabiralnik za smeti, vzel kuverte ven in jih odnesel na pošto. V kuvertah so bile božične voščilne kartice, kakih 200 po številu.

V Maple Heights

Člane dr. Dom št. 25 SDZ se obvešča, da se ta mesec pobira asesment 23. decembra ob navadnem času. Naj vsi plačajo ta mesec, ker sicer sledi suspendacija. — Tajnik.

Slov. društveni dom

V zahvali Slov. društv. doma ob priliki prireditve 20. novembra, bi moralo biti tudi poročano, da je darovala Mrs. Joseph Zele \$10.00, podružnica št. 14 S. Z. Z. pa \$5.00. Iskrena hvala. — Tajnik.

Smrtna kosa

Včeraj je preminula Ana Mikovič, 14715 Darwin Ave. Pogreb bo vodil August F. Svetek. Podrobnosti priobčimo jutri.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME — SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER
 6117 St. Clair Avenue Cleveland, Ohio
 Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:

Za Ameriko in Kanado, na leto \$5.50. Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00.
 Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.00. Za Cleveland, po pošti, pol leta \$3.50.
 Za Cleveland, po raznašalcih: celo leto \$5.50; pol leta \$3.00.
 Za Evropo, celo leto, \$7.00.
 Posamezna številka, 3c.

SUBSCRIPTION RATES:

U.S. and Canada, \$5.50 per year; Cleveland, by mail, \$7.00 per year.
 U.S. and Canada, \$3.00 for 6 months Cleveland, by mail, \$3.50 for 6 months.
 Cleveland and Euclid, by carriers, \$5.50 per year, \$3.00 for 6 months.
 European subscription, \$7.00 per year.
 Single copies, 3c

JAMES DEBEVEC and LOUIS J. PIRC, Editors and Publishers

Entered as second class matter January 5th, 1909, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3d, 1878.

83

No. 298, Wed., Dec. 21, 1938

Pred božičem v Evropi.

Če ima kdo na svetu danes težavno stališče se mora to gotovo priznati ministerskemu predsedniku Chamberlainu v Angliji. Ampak mnogi, ki ga sicer sovražijo in mu dosledno nasprotujejo, pa mu priznavajo to-le: Mož se ne ponaša. Chamberlain stoji na ozki skali sredi razburkanega morja in kljubuje vsem. Ko pride do glasovanja v angleškem parlamentu glede te ali one njegove nakane dobi mož še vedno večino poslancev za svoje načrte.

Težave za Chamberlaina so se pričele, ko je šel skoro kot pokorni sluga v Monakovo, kjer je priznal Hitlerju pravico razkosati Čehoslovaško. Chamberlain je to storil, kot je pojasnil javnosti, da prepreči vojno, ki bi sicer gotovo izbruhnila. Chamberlain je računal, da bi taka vojna prinesla nepopisne žrtve vsemu svetu, dočim je zaenkrat trpela samo Čehoslovaška.

Videti je, da se Chamberlain raje pobota z diktatorji kot da jim kaže zobe in grozi z vojno. In kaj so posledice enake politike od strani voditelja angleške vlade? Anglija je podpisala skupaj z Nemčijo pogodbo, da od strani Nemčije ne bo prišlo do vojne napram Angliji in da tudi Anglija ne bo začela vojne proti Nemčiji. V veljavo je stopila angleško-laško prijateljska pogodba, zlasti kar se tiče angleških in laških interesov v Sredozemskem morju.

Na drugi strani sta tudi Francija in Nemčija podpisali pogodbo proti vojni. Niti prva niti druga država ne bo začela vojne. Kmalu po tej pogodbi pa so gotovi koraki nemške vlade razburili angleško javno mnenje, in nihče ne more reči, da med Nemčijo in Anglijo ne pride do vojne, kljub podpisani pogodbi. Ob istem času je laška javnost začela zahtevati francoske kolonije, zlasti pa Tunizijo, katero smatra Italija za žitnico Italije. Nadalje zahteva Italija delno kontrolo nad Sueskim prekopom. Vsa francoska javnost je razburjena in to po pravici.

Bolj gori na severu grozi vojna glede Ukrajine. Tudi Litvinska ni mirna. Nemčija gleda najprvo po Memel distriktu, a gre se ji v resnici za Ukrajino. Poljska, Rusija, gledajo s skrbjo v bodočnost. Gre se za usodo 40.000.000 Ukrajincev, ki so danes deloma pod poljsko, deloma pod rusko vlado. Ruski sovjetski komisarji so tekom zadnjih deset let pomorili stotisoče Ukrajincev, ki so širili idejo za svobodno Ukrajino. Nemčija igra pri tem sebično vlogo. V Parizu se je razglasil za bodočega carja Rusov in Ukrajincev mlad fant 21 let stari Vladimir II.

Taka je mednarodna napetost v Evropi pred božičem. Ne vedo, če sta tam danes dve državi, dva naroda, ki bi si lahko prijateljsko segla v roke, brez vsakih črnih naklepov v notranjosti.

V takem položaju je tudi angleški ministerski predsednik začel spreminjati svoje stališče. Zlasti pa še, ko je zadnje čase postal predmet ostrih napadov od strani nemškega časopisja. Nemci so zamerili Chamberlainu, ker je slednji izjavil, da vlada kot jo ima Nemčija, ne more biti stalna. Vsa uradna Nemčija je planila kvišku. Mir pred božičem je zopet prišel v nevarnost. Nam, Nemcem, kaj takega povedati v brki! Toda Chamberlain je vztrajal pri svoji izjavi in se ni podal. Dočim je še pred par tedni izgledalo vse rožnato med Nemčijo in Anglijo, pa je te dni le za las manjkalo, da se ni božični mir med obema državama do dobrega ubil.

In da Chamberlain to pot misli, kar govori, je dokaz, ko je izjavil, da je Anglija pripravljena iti Franciji na pomoč, ako je slednja napadena. Drugi dan se je oglasil francoski ministerski predsednik, ki je povedal, da Italija ne dobi niti enega samega drobca francoskih kolonij, nikdar pod nobenim pogojem, da se bo borila do zadnjega moža, predno dovoli kaj takega. In pri tem je povedal: V tej borbi bo Anglija podpirala Francijo do skrajnosti.

V kratkem gre Chamberlain v Rim. To pot ne bo šel delat prijateljske pogodbe z Italijo, pač pa bo šel, da posvari Mussolinija, da naj pusti Francijo absolutno v miru. Tako vidimo danes, da Chamberlain obrača hrbet diktatorjem, katerim ga je prvi nastavl pred par meseci. Tak je položaj danes v Evropi, ko praznujemo v nekaj dnevih največji praznik miru! Najbližja bodočnost zna prinesiti nekaj odločilnega, in čudili bi se ne, da so pot diktatorji na vrsti za — razočaranje.

Kaj pravite!

Bivši angleški zunanji minister Eden je bil nekaj dni v Ameriki, kjer je imel več ognjevitih govorov. No, ne verjamemo, da so padli ti govori na ročovitna tla, ker smo Amerikanci jako pametnega mnenja, da si naj Anglija kar sama rešuje svoj imperij, kakor ve in zna. Vseeno je čudno, da so bili Amerikanci toliko gentilemani, da ni aristokratskemu Edenu nihče namignil, da bi ne bilo napačno, če bi se Anglija za božične praznike spomnila na svoj dolg Ameriki. Vsaj na obresti, če že ne na glavnico.

Rev. A. L. Bombach:

Od srca do srca - iz oči v oči

Euclid, O. — Po daljšem premišljevanju, ko se je čitalo vsakovrstne članke in slišalo vsakojake opazke, privatne pogovore in mnenja, sem prišel do zaključka, da se morajo naslednje misli podati javno tudi v tisku in ne samo v nedeljskih oznanilih, kakor se je to že storilo pred par meseci. Mogoče bodo tiskane besede naredile bolj globok in trajen vtis.

Skozi 20 let javnega življenja se marsikaj sliši in doživlja. Splošno bi pa povprečnemu človeku bile življenske skušnjave brez pomena, ako bi ga niče ne učile in spopolnjevale. Študiranje in življenje bi bilo le gorostasna neumnost, ako bi vse to ne imelo praktičnih posledic na človeka in ga ne naredilo bolj preudarnega, bolj opreznega, skratka — bolj pametnega. Vrhtega imamo pa nekateri, po življenjskem poklicu, še dodatno, čestitost zelo neljubu dolžnost opominjati na skušnje preteklosti ter tako potrpežljivo podučevati in poudarjati resnico, čeprav ta večkrat ni bogve kako všeč, in celo globoko zaboli in vščene. Osebo sem že javno omenil na javnem prostoru, da sem rajši kritiziran in obsojen, če resnico povem pravočasno, kakor pa da bi bil obsojen in prekleto pozneje, ko bi radi mojega molka morali trpeti oni, ki so bili upravičeni pričakovati, da jih opozorim. V teh 20 letih sem, žalibog, že slišal obsojevanja molčečnosti bodisi staršev ali drugih, katerih dolžnost je bila poučiti resnico ali opomniti na nevarnost. Naš Zveličar je to poudarjal ob raznih prilikah. Ali ni opisal volkov v ovčjih oblačilih, "da jih boste spoznali po njih delu in po njih sadu"?

Zavedajoč se vsega tega predstavljam sledeča dejstva, informacije in pomisleke v preudarek SLOVENSKIM KATOLICANOM sploh, posebno pa SLOVENSKIM KATOLICANOM V DELOKROGU FARE SV. KRISTINE. *Nameno in s preudarkom* ne podajam teh opazk izključno samo FARANOM fare Sv. Kristine, ampak slovenskim katolicanom celega okraja. To pa zato, ker jih je v okraju veliko, ki so sicer slovenski katolici, toda se ogibljuje svojih duhovnikov in svojih cerkva, kjer bi lahko slišali verske nauke in splošen pouk v materinem jeziku, katerega se pa ali sramujejo ali boje, ker bi potem preveč dobro razumeli resnice, ki včasih v dno duše zabole. Zato so jim tuji duhovniki "bolj prijazni", "bolj ljiši", ali kaj vem kaj se vse, ker jih ti duhovniki tuji ne razumejo ne po jeziku, ne po življenjskem ozadju, ne po duševnem obzorju; oni pa, seveda, tudi teh duhovnikov ne razumejo, kar sumim, da se jim še najbolj dopade, ker se potem človek lahko kar malo neumnega naredi, enčes "saj ne zastopim dobro." Ker ti vsaj deloma pomagajo pri kaljenju lokalnega ozračja skupaj, seveda, z nekaterimi našimi, in ker razumljivo njih *izbrani* tuji duhovniki ne morejo biti intimno seznanjeni z dogodljaji in razmerami med našim narodom, si drznem osvojiti si prostost tudi njim predložiti vsebino naslednjih paragrafov. Slednjič naj bo pa tudi zabeleženo s poudarkom, da sledeče opazke NISO namenjene našim brezvercem, verskim odpadnikom ali vseh vrst "rdečkarjem," kakor se jih popularno nazivlja.

Vse to je bilo samo uvod. Gre se pe dejstveno za to-le. Že več časa se razpravlja in bobna v naselbini za takozvani "Dom." Zoper "Domove," kot take nimam nič! Poudarjal sem že kot kaplan pri Sv. Vidu, da so nam po farah "domovi," ali prav za prav prostorne dvorane, potrebne. Kravico smo jih pogrešali, kakor jih pogrešamo skoro povsod mi katoliciani še dandanes. Koliko smo zgrešili v socialnem, družabnem, versko društvenem življenju, ker jih nismo imeli. Poglejmo, kako se to sprevideva in občuti dandanes, ko je mladež narasla po številu in ne vemo kako in kam jo zbirati ob prostih urah za pošteno družabno in športno gibanje, po katerem naravno hrepeni in za katero dobiti se razide na vse konce in kraje. Ali ni temu dokaz to, da si v zadnjih par letih vse naše tukajšnje župnije preurejujejo stare šolske prostore v vsaj majhne dvorance? Jaz sem že leta nazaj na prižnici pri Sv. Vidu poudarjal, da katoličanje potrebujemo *svoje* "domove," za svojo mladino in ljudi, na *svoji* zemlji ali lotih, in pa pod SVOJO KONTROLO, da bodo res NARODNI domovi, v katerih se bo, kot v pravem družinskem domu, gojilo, poudarjalo in vzgojevalo VSE, kar je narod lepega in kulturnega s seboj prinesel. In to je vsebovalo vedno, kot naša sto in sto letna krščanska kultura, tudi VERO pradedov, tudi DUŠO naroda, ne pa samo njegovo telo. Isto velja še dandanes. *Še potrebujemo svojih lastnih domov;* potrebujemo jih takih ki bodo res NAŠI, to je last KATOLICANOV. Potrebujemo ga pri sv. Kristini, potrebujemo ga vsi slovenski katoliciani v tem okraju. Pridobiti ga bo stalo še dosti žrtve.

Kaj pa ima vse to opraviti z lokalno situacijo, ali s krajevnimi okoliščinami? Well, menda ni treba, da bi bil človek bogve kako "kunšten," da ne bi mogel iz večine priobčenih imen, ter iz dodatnega poznanja ljudi v okraju, priti do zaključka, da so vodilni elementi za tukajšnji "dom" malo manj kot samo taki, ki so dosledno zavzemali skozi vsa leta zgodovine naselbine protiversko stališče. Ali je potem za KATOLICANE dosledno dati se voditi TAKIM, svojim načelnim nasprotnikom, in jim svoj krvavo zaslužen denar lajati?! O je že prav!!! Le naj si postavljajo SVOJ dom, ali kar hočejo. Vsa čast in priznanje jim za prizadevanje in žrtvovanje. Gotovo je, da tudi oni čutijo potrebo skupnih zbirališč in ustanov. Toda, naj se SAMI žrtvujejo VI, katolici, imate že mnogo ustanov za vzdrževati. Niti ena Vaših čara še nima vseh potrebnih poslopij: Saj še niti ENA ni BREZ DOLGA!

Baje se je na eni izmed sej nerodajno zainteresiranih osebnosti za lokalni dom stavi- o vprašanje, če se bo apeliralo tudi za "katoliški" denar. Pa je, baje, kakor se sliši, dosledno spregovoril eden vodilnih duhov, da ne, da bodo sami pokazali, kaj zmorejo. Ako bi bilo pri tem ostalo, bi te vrstice najbrž ne prišle v javnost. Sedaj se pa rabijo kolone v vsaj deloma našem listu, uporabljajo se naše ljudi kot nabiralce ali "prodajalce certifikatov," bega se članstva katoliških društev, naganja se po sameznike, in to pod vodstvom OČITNIM VODSTVOM, takih, ki so že odgnali cerkvene kolektorje izpred vrat, takih, ki so se ob cestah norca delali iz onih, ki so se drznili iti v cerkev ob nedeljah; pod vodstvom takih, ki se niso niti nikdar odzvali vabilu ne na družabne sestanke, ne na dramatične predstave, ne na otroške prireditve slovenskih otrok, ki

so že davno pred kanarčki in slavčki prepevali slovenske pesmice, deklamirali o "nepozabnih planinah in planinkah," ter govorili milobno-mehko materinščino slovensko. Sedaj pa naj bo vse to kar naenkrat pozabljeno! Sedaj naj pa kar vi katoliciani še podvojite žrtve, pomnožite žulje, da se vam bodo dvakrat smejali! Sedaj naj se vas uporabi, da boste okoli hodili in se sklicevali na prijateljstvo med vernimi verskimi brati, da se tako pomagajo postaviti nov spomenik onim, ki se sklicujejo na "naprednost," ki pa tiči le v tem, da se znajo iz vas in vaših in svojih staršev prav kroftno norca delati. Da bi se zgodilo vse to, ne da bi si kdo drznil javno na te stvari opozoriti, bi pa nikakor ne bilo značajno in nam v kredit. Naj le zgodovina beleži, da smo bili pohlevni, da smo bili do skrajnosti potrpežljivi, da se nas je zlorabilo enkrat ali dvakrat; nikar, za božjo voljo, pa ne pustite, da bi se moralo pisati, da se nismo znali iz življenja prav nič naučiti, da smo navzlic ponovljenim batinam ostali kar naprej trapasti.

Če imate torej denar, vi katoliciani, si ga dajte skupaj davati za SVOJE, versko narodne domove. Mar mislite, da bodo VAM pomagali ti, ki vas sedaj nagovarjajo za denar za NJIHOV dom? Pred leti ste si VI postavljali VAŠ dom, cerkev in dvorano. Koliko so vam pa takrat oni pomagali? O, ja, nekateri, polovičarji, so smuknili rabit, kar so vaše žrtve postavile in zanje vzdrževale. O, da, tisto znajo! Za naše sestre, hčere naroda, ki so leta životalile, skoro sem zapisal "živele," — v skromnem, nezadostnem, revnem stanovanju, ki so navzlic temu še vršile NARODNO delo vzgojevali NARODNE otroke, nekatere celo iz družin, kjer vera ne pomeni skoro nič, za te sestre se je apeliralo, da bi se jim preskrbelo primerno stanovanje, dom. Ali so planili ti naši verski nasprotniki vam pomagati? Še nekateri navideznih katolici, nov, ki se sedaj grozno trudijo za čisto drugačnega duha dom, niso imeli niti časa niti veselja, da bi za to kaj storili. Vi katoliciani boste zopet imeli svoje prireditve, kulturne seveda, pri katerih se goji materin jezik v dramatik, i. t. d., otročki vaši bodo imeli zopet predstavo na VAŠEM odru 26. dec. 1938, pa jih ne bo zraven, kakor jih ni bilo v preteklosti. A, ja! Vaše ustanove niso narodne; vaši, katoliški otroci, niso slovenskih staršev; vaše, katoliške, dramske predstave niso zadosti kulturne in napredne zanje. *Njih* "dom" je prost vseh srednjeveških spon!!!! Seveda!!!

Ja, preteklost uči, da boste morali katoliciani kar sami tudi za naprej postavljati svoje zavode, dvorane, domove. *Tako so Vas "naprednjaki" učili* skozi svo zgodovino naseljenec. *Ravnajte se torej po njih nauku.* Naj še oni SAMI kaj narade. Saj jim privoščimo! Častital jim bom, pa javno, ako res SAMI kaj lepega naredijo, naselbini v kras in ponos. Če je slučajno katerim izmed vas kaj za "certifikate," se jih lahko da tiskati, kakoršne sami hočete. Lahko trdim, da bodo več vredni, kakor pa ti, ki se vam ponujajo. Če ne verjame, te, naj povem, kar mi je ravno danes povedala blaga ženica, ki ima že celih 27 let "certifikat" za ravno isti krajevni "dom;" tudi njej se je že takrat objubljalo "fejst interese," pa ga do danes še centi ni dobila! Sploh, kolikor sem podoben o takih stvarih, niti ne morete interesa ali divi-

dend pričakovati od ustanov, ki so inkorporirane kot "no profit" korporacije. In, ako se ne motim, so vse slične ustanove pod tako inkorporacijo. V Newburgu, kjer je "Dom" popolnoma pod vodstvom in kontrolo dobrih mož, katoliških mož, kjer bodo menda prikratk v zgodovini domov platili dividende, so morali inkorporiranje spremeniti, nove delnice razdati, da jim je postavljeno dovoljeno dati tak "interese." Lokalno se mogoče ne razpečava "certifikatov" uradno z objubami za morebitne dividende; privatno se pa nanje namiguje, kakor se govori. Tisti, ki so kot vodje o vsem tem temeljito podučeni menda ne kupujejo bogve kako veliko tistih lepih papirjev. Oni, kakor se sliši in govori, rajši dajejo denar na posodo na primerne, a gotove obresti, na "mortgage." Le povprašajte po vsem tem, da boste na jasnem. Take-le stvari vedeti je vedno dobro.

Slednjič pa se splošno razumeva, da ima tukajšnja ustanova biti prav za prav društvena, ne pa narodna. Zemlja je baje last skupine lokalnih društev; torej so tudi vsa poslopja na njej. Narod ima le toliko svojega zraven, da sme prispevati denar. Zakaj pa ne bi lastniki sami postavili, kar na svojem zemljišču potrebujejo? Zakaj druga društva do-

ta ali oni izmed nas, so bili s tem odstranjeni. Naše doživljanje in dogodke v prvih dneh po prihodu v Ljubljano sta opisali že Mrs. Smoltz in Mrs. Slosar, to je do 10. junija in zato je moja naloga, da od tam naprej nadaljujem. O Izseljeniškem kongresu, ki je bil že opisan, naj omenim le to, da sem se jako zanimala za razne govornike, ki so z jedernato besedo poudarjali potrebo združiti in tesnejše na mater domovino navezati, razkrojene Slovence po vseh delih sveta. Ker danes vsak zahteva svoje, sem se vpraševala, ali bo tudi Jugoslavija zahtevala nazaj izgubljene kraje, kjer prebiva in hrepeni po svoji domovini toliko Slovencev, ki trpijo pod tujim jarmom Italijanskim.

Za popoldne istega dne je bil določen poset pri g. nadškofu dr. Rožmanu, ki se je za naš izlet zanimal od prvega početka in je hotel biti informiran o vseh pripravah za naš sprejem. Osebo je hotel biti navzoč pri našem sprejemu. Usoda pa je hotela, da se je naš parnik zakasnil in da smo prišli v Ljubljano dan pozneje, da nikakor ni mogel priti k našemu sprejemu. G. nadškof nas je sprejel v svoji knežji sprejemnici, kakor bi rekli, z odprtimi rokami. Z njemu lastno preprostostjo, ljubeznjivostjo in odkritosrčnostjo je segel vsaki v roke, hotel je od vsake vedeti ime in odkod je v Ameriki in odkod v starem kraju, če je samska, če je oženjena, če ima družino, kakšne so razmere v dotični naselbini. Dalje je ponovno izrazil svoje veliko zadovoljstvo in srečo, da nas je mogel pozdraviti v Ljubljani, na svojem domu. Z mnogimi ob navzočih se je seznanil že ob času svojega obiska v Ameriki in se je zato počutil in obnašal kakor med starimi znanci. Ker je demokrat skozinosko, nam je povedal o tem in onem, kar se mu je v Ameriki posebno dopadlo in dopadlo se mu je skoraj vse in si cer do take mere, da bi najraj-

puščate, da se vam stvar usiljuje baje pod pretnjami pretnjami in objubami? Govorim onim društvom, koji pretežna večina članov ste katoliciani. Ko se vas pa prosi, res lepo prosi, za vašo lastno cerkev, se pa bojite poseči v primeroma lepe blagajne! Niti po vzgledu društvenih bratov in sester se ne drznete ravnanati pri sejah, ko vam za vaše ustanove odklanjajo, za svoje se pa ognjevitno poganjajo. Pa naj kdo dokaže, da vse to ni res!!! Šur, boli taka resnica, ko si jo kdo drzne prinesiti na dan! Ali nismo apelirali nekaj let nazaj, ob ustanovitvi, za sodelovanje klubu farnih skupnih društev? Še odgovorila ni, in to celo društva, katoliška članstva so po večini katoliška, in kojih imena vsebujejo katoliško ime? No, sedaj naj se pa katoliška društva ubijejo, da prihite na pomoč in prevzamejo odgovornost za gradnjo poslopij na zemlji, katero baje lastujejo drugi. Doslednost, ljudje božji, je lepa čednost, čeravno redka!!!

Javno se je lokalno ozračje skalilo, zato se mi je zdelo, ne samo umestno, temveč celo kot naloga dolžnosti, na vse to opozoriti, da se malo dvigne pesek, katerega se je zadnje čase toliko po okraju nametalo, in da se tako ozračje vsaj malo očisti.

Rev. A. L. Bombach

Na obisku v stari domovini

6.—NADALJNA VAŽNA ZBOROVANJA, SESTANKI IN OBISKI

Piše Josephine Erjavec, Joliet, Ill.

Do sedaj smo čitali v raznih časopisih že več člankov, v katerih so izletnice SZZ opisovale svoje doživljanje na potu in v prvih dneh bivanja v stari domovini. Upam, da so jih rojakinje in rojaki po Ameriki brali z enakim zanimanjem, kakor sem jih jaz in moje tukajšnje znanke. Največ so do sedaj pisale naša gl. predsednica Mrs. Prislant, Mrs. Novak, urednica Zarje, in Mrs. Blai od podružnice št. 2. Sedaj sem pa jaz pozvana da popišem svoj del našega izleta.

K uradnemu sprejemu ob našem prihodu v Ljubljano naj še pripomnim, da je bil isti tako lep in pristrčen, da nam gotovo ostane za vedno v spominu. Kaj takega res nismo pričakovali. V vseh besedah, izgovorjenih nam v potrditev in dobrodošlost smo videli in čutili, da so bili tamkajšnji rojaki resnično veseli našega prihoda, da smo bili res dobrodošli. To nas je navdalo z zavestjo, da smo resnično prišle med svoje rodne sestre in brate. Vsi so izražali željo, da se me, kakor utrjeno dete na materinih prsih, odpočijemo in okrepimo v naročju naše matere Slovenije, da se naše srce napije njene gorke ljubezni, ki jo goji posebno do onih sinov in hčera, ki so si morali v tujini iskati kruha, da se naša duša navzije njene naravne krasote, da se naša pljuča nasrkajo njenega čistega planinskega zraka, da se naša grla ohladi s kristalno čistko vodo njenih studencev. Skratka: želeli so nam čim obilnejšega duševnega in telesnega okrepčila na rodni zemlji slovenski, kakor tudi v drugih delih njihove nove narodne države Jugoslavije. Samo po sebi se razume, da so take besede podane tako od najvišjega zastopnika države same, dalje mestne občine ljubljanske in od najvišje cerkvene oblasti kakor tudi od raznih privatnih ustanov in drugih organizacij, kar najboljše vplivale na naše razpoloženje in da smo se takoj, kljub dolgoletni odsotnosti, počutili kakor doma. Razni pomisleki, ki jih je morda imel

tem odstranjeni. Naše doživljanje in dogodke v prvih dneh po prihodu v Ljubljano sta opisali že Mrs. Smoltz in Mrs. Slosar, to je do 10. junija in zato je moja naloga, da od tam naprej nadaljujem.

O Izseljeniškem kongresu, ki je bil že opisan, naj omenim le to, da sem se jako zanimala za razne govornike, ki so z jedernato besedo poudarjali potrebo združiti in tesnejše na mater domovino navezati, razkrojene Slovence po vseh delih sveta. Ker danes vsak zahteva svoje, sem se vpraševala, ali bo tudi Jugoslavija zahtevala nazaj izgubljene kraje, kjer prebiva in hrepeni po svoji domovini toliko Slovencev, ki trpijo pod tujim jarmom Italijanskim.

Za popoldne istega dne je bil določen poset pri g. nadškofu dr. Rožmanu, ki se je za naš izlet zanimal od prvega početka in je hotel biti informiran o vseh pripravah za naš sprejem. Osebo je hotel biti navzoč pri našem sprejemu. Usoda pa je hotela, da se je naš parnik zakasnil in da smo prišli v Ljubljano dan pozneje, da nikakor ni mogel priti k našemu sprejemu.

G. nadškof nas je sprejel v svoji knežji sprejemnici, kakor bi rekli, z odprtimi rokami. Z njemu lastno preprostostjo, ljubeznjivostjo in odkritosrčnostjo je segel vsaki v roke, hotel je od vsake vedeti ime in odkod je v Ameriki in odkod v starem kraju, če je samska, če je oženjena, če ima družino, kakšne so razmere v dotični naselbini. Dalje je ponovno izrazil svoje veliko zadovoljstvo in srečo, da nas je mogel pozdraviti v Ljubljani, na svojem domu. Z mnogimi ob navzočih se je seznanil že ob času svojega obiska v Ameriki in se je zato počutil in obnašal kakor med starimi znanci. Ker je demokrat skozinosko, nam je povedal o tem in onem, kar se mu je v Ameriki posebno dopadlo in dopadlo se mu je skoraj vse in si cer do take mere, da bi najraj-

(Dalje na 3. strani)

ŽUTI

Po nemškem izvirniku K. Maya

Svetujem ti pa, da rajši kupiš tolarje Marije Terezije, če jih v Skadru vobče dobiš. Ti isti tolarji veljajo po vseh deželah padišahovih in tudi tam, kjer duhti Hanne, najlepša izmed vseh cvetic in najboljše med vsemi ženami."

Nem je strmel v mene in majal z glavo. Dvanajst tisoč piastrov —! Tolika vsota je presegala njegovo denarno obzorje.

Tedaj pa je tudi molčeči Omar zasodil, da se mora postaviti s svojim darilom.

Izvekel je mošnjo in mi tudi pokazal svoje "papirčke."

Dobil je mnogo mnogo več. Galingre mu je dal angleških bankovcev za pet tisoč frankov —.

Osem tisoč frankov obema skupaj —! Res knežje ju je obdaril. Pa kaj je bilo osem tisoč frankov za veletrgovca, kakršen je bil Galingre —.

In povrh je mož čisto pravilno sodil, da bi ne imel ne premoženja ne življenja, če bi mu ne bili prihiteli na pomoč in ga rešili iz Žutovih rok. Razen tega sam nisem hotel sprejeti niti pare, da ne govorim o lordu Lindsayu, ki bi bila za njega vsaka taka denarna nagrada huda žalitev.

Galingre je osrečil dva rečna beduina, njemu pa se niti poznalo ni.

Končno sta se moja dobra tovariša vendarle zavedla svoje sreče. Najprvo so se Halefu odprle zatvornice njegove gostobesedne zgovornosti.

"Koliko bogastvo —! Hanne ljubica moje duše, bo odslej najimenitnejša med ženami, hčerami in vnukinjami. Ateibov in Haddadinov! Ponosno bo lahko vprašala, koliko stanejo črede vseh šammarskih rodov, v svilo iz Hindostana se bo oblačila, z biseri in dragulji si bo okrasila lepe lase, njeno telo bo duhtelo od dišav Perzije in njene nogice bodo počivale v čevljičkih, kakor jih nosijo kraljčine.

Sam pa bom kadil najfinejši tobak iz Latakije, cevka mojega čibuka bo iz najboljšega rožnega lesa in ustnik iz jantara bo tako velik, da ga niti med zobe ne bom mogel vtakniti."

Orientalci je bil in po orientalsko si je znal zamisliti moč in vrednost svojih dvanajst tisoč piastrov.

Pretirano naziranje o njegovem premoženju ga je utegnulo zapeljati k zapravlivosti. Skušal sem mu na njemu umljivih zgledih pokazati, kaj dobi za dvanajst tisoč piastrov in da njegovo bogastvo ni tako silno, kakor si domišljuje.

Omarjevo veselje ni bilo tako zgovorno. Trezen, miren človek je bil. Srečen smehljaj mu je igral krog ust.

"Galingre mi je dal, česar sem si že tako dolgo želel —. Imel bom odslej lasten šotor, šel bom s Halefom k Haddadinom, si kupil kamelo, govedo in čredo ovc. In potem bom pač tudi našel ljubko hčerko rodu Haddadinov, ki bo hotela biti moja žena —.

Hamdulillah — hvala Alahu —! Sedaj vem, da bom lahko živel!"

Lord Lindsay ni znal ne turški ne arabski. Pa razumel je le, kaj sta pravila, videl je bankovce in vesele obraze.

Zlovoljen je godel:

"Neumnost —! Galingre —! Trgovci —! Angleški lord sem in tudi lahko obdarim, kogar hočem —. Saj ni treba, da bi bilo že kar danes ali jutri —.

Torej k Haddadinom se mi slita podati, tistale dva —? Kaj pravite, master —? Kako pa bodeta prišla v Mezopotamijo? Po suhem čez Balkan

in Carigrad —?"

"Bi bilo pač tvegano in zelo nevarno! S parnikom v Beirut in od tam čez Libanon in k Eufratu, taka pot bi bila najkrajša."

"Hm —! Ali bi ne bilo boljše, če se peljeta s parnikom v Jafo pa bi jezдила v Bosro in mimo gorovja Hauran, po poti, koder ste vi prišli tistikrat od Eufrata v Damask?"

"Bi že bilo. Ampak parnik za v Jafo bodeta težko našla v Baru. In predrago bi bilo tako potovanje."

"Pshaw —! Ali ne leži moj francoski parnik spodaj v Baru in čaka na mene —? V Jafo ju zapelje —! Plačam —! In z njima pojdemo! Pa obiščemo Jeruzalem!"

"Mi —? Koga vse pa mislite?"

"Koga —? Vas — sebe — Halefa — Omarja —!"

"Mene —? Oho —! Meni se mudi domov!"

"Neumnost! Sem se naučil dovolj žez tistikrat, ko me je lopovski Ibrahim speljal iz Damaska čez Libanon v Beirut mesto v Jeruzalem —! Jeruzalem bi rad videl —! Prihika je ugodna —.

Za nekaj tednov sem ali tja je tudi vam lahko vseeno! Velja —? Kakor rečeno, plačam vse!"

Pomolil mi je roko.

Ponudba je bila res ugodna. Lord Lindsay si je najel v Carigradu parnik pa se enostavno odpeljal v Bar ob Jadranskem morju, da bi mi prišel naproti v balkanske gore, kakor je dejal, in mi pomagal, ker je zvedel, da je pot zelo nevarna. Parnik ga je čakal v Baru. Njegov priljubljeni "Plačam vse!" je bil zelo vabljliv —. In ogledal bi si Jeruzalem, ki ga še nisem videl, in moji prijatelji bi poceni prišli domov —.

Pa le nisem kar segel po ponudbi.

"Premislil si še bom," sem dejal.

"Glejte, da si kmalu premislite! Sicer bom odplaval v Jafo, vas pa pustim sedeti na obalah škipetarske dežele! Well!"

Prispeli smo na višine med Skalo in Skadrom.

Poklical sem Halefa k sebi in mu povedal, kaj mi je ponudil lord.

Zamišljen je zrl v daljavo, kjer se je globoko spodaj včasih zablščala gladina skaderskega jezera.

"Torej pojdeš tudi ti z nama nazaj k Haddadinom?"

"Tisto pa ne, ljubi Halef! Domov se mi mudi. Saj niti ne vem, ali bom utegnil potovati v Jeruzalem."

Pomolčal je pa dejal:

"Torej se bova morala ločiti tamle spodaj —?"

Pokazal je na zapad, kjer je ležalo Jadransko morje.

Načel je vprašanje, ki je že tudi meni nekaj dni sem težilo srce, vprašanje, kako se bova ločila.

"Kaj si hočeva, Halef —! S teboj ne morem, ti pa z menoj ne —. Najini domovini sta daleč narazen —. Ločiti se bo treba."

Spet je nem strmel v sinje globine pod nami, pa nenadoma dejal:

"Gospod, nekaj bi te rad vprašal —. Ali mi boš po resnici odgovoril?"

"Zelo rad, ljubi Halef!"

"Povej, ali ti nisem ves čas sem zvesto služil, odkar potujeva skupaj —?"

"Kako moreš še vprašati —! Saj sam veš, kako zadovoljen sem bil s teboj!"

"Ali sem bil tudi včeraj pogumen, ko sta nas napadla Aladžija? Si bil zadovoljen?"

NA OBISKU V STARI DOMOVINI

(Nadaljevanje iz 2. strani)

še prišel v Ameriko med nas, ako bi bilo tako lahko kakor ni. Povedal nam je tudi o raznih svojih načrtih in med njimi je naravno omenil svoj največji projekt, to je Baragovo semenišče, katero je že prišel graditi na nekdanjem pokopališču sv. Krištofa. Vzelo pa bo par let, predno bo gotovo. Naša gl. predsednica Mrs. Prislant mu je v imenu SZZ izročila primeren prispevek k stroškom semenišča.

Ker smo se zanimali za krasne slike v sprejemnici, nam je g. nadškof pojasnil pomen slik in razložil njih zgodovino. Nato pa nas je peljal v svojo privatno kapelo, ki je preprosta, toda izredno prikupljiva. V njej so slike vseh ljubljanskih škofov in zopet tu nam je pojasnjeval to in ono in z največjo ljubenostjo odgovarjal na mnoga stavljen vprašanja. Najraje nas bi bil držal pri sebi še dlje časa, a ker je še isti večer bil namenjen v Rim in ga je čakalo še obilo dela pred odhodom, se je poslovil od nas. Kakor je bil prisrčen njegov sprejem, tako je bilo iskreno tudi njegovo slovo od nas. Želel nam je vsem obilo hojčega blagoslova, obilo zabave v domovini, srečno pot nazaj v Ameriko ter obilo sreče v naši novi domovini.

Iz škofove palače smo morali nazaj v hotel Union, kjer je bil napovedan naš sestanek z zastopnicami slovenskih ženskih organizacij in sicer je bila v ta namen najeta "modra dvorana" (blue room). Med zastopnicami, ki so nas že pričakovale, je bila tudi gospanica dr. Natlačenova, gospanja županja dr. Adlešičeva ter mnogo drugih zastopnic raz-

nih ženskih organizacij. Te zastopnice, ki so nad vse zanimivo opisovale delovanje svojih društev, iz katerega smo spoznali veliko narodno delo v prid ženskemu gibanju v domovini, so nam tudi priznale, da je SZZ resnično največja slovenska ženska organizacija, kajti čeravno imajo tam več ženskih organizacij, nobena še od daleč ne doseže SZZ po številu in tudi ne po tesnem združenju in točnem funkcioniranju. Razume se, da smo to priznanje članice SZZ vzele z zadovoljstvom na znanje.

Naša gl. predsednica Mrs. Prislant je nato pojasnila namen, delo in cilje SZZ ter istočasno opisala življenje slovenske žene v Ameriki in na podlagi njenih pojasnil so navzoče lahko spoznale, da Amerika nikakor ni dežela, kjer se dolarji kar pobirajo ali z dreves stresajo, temveč da je Amerika dežela neprestanega trdega dela, tako za moške kakor za ženske, in ako si hoče naša povprečna žena kaj prihraniti, mora trdo delati in varčevati na vseh koncih in krajih.

Nato je naša urednica Mrs. Novak v lepih besedah pojasnila pomen ameriške zastave, katero smo prinesle s seboj, da jo izročimo zastopnicam tamkajšnjih ženskih organizacij in sicer v imenu naše organizacije in v imenu drugih soizletnic. Zastavo so izročila naša dekleta so-izletnice, toda pred izročitvijo so očitno izrekle prisego zvestobe ameriški zastavi, in sicer v slovenščini, po navodilu Mrs. Novak, a nato so jo izročile predsednici Krščanske ženske zveze. Prizor je bil lep, svečan in ganljiv. Ob prejemu ameriške zastave so zastopnice tamkajšnjih društev poljubile podarjeno jim

Skrivnostni žarki "X"

Pravkar se je ustavil pred zamreženimi vrati neke bolnišnice ob Severnem kolodvoru avto.

Dve gospe sta izstopili.

Prva je imela, po zunanosti sodeč, okrog trideset let. Hodila je težko, kot da bi ji vsak korak po kamnitnem tlaku povzročal bolečine.

Njena tovarišica je jo postrežljivo podpirala. Brez dvoma njena služabnica. Povprašala je ob prihodu pred zamreženo okno stanovanja zapripel vratarjev obraz.

"Želite?"

"Glejte, gospod vratar. Ne sreča nas je zadela ..."

"Da, vidim, vaš avto se je prevrnil ... Ali ste ranjeni ..."

"Ah! ne, gospod. Hujše. Gospa je pogoltnila ..."

"Šivanko!"

"Ne, gospod! ... Svoje

ameriško zastavo ter nam obljubila, da nam tudi one izroče svojo zastavo, kakor sestra sestra. In s tem je bil naš uradni sestanek s tamkajšnjimi ženskimi organizacijami izvršen in zaključen. Razšle smo se v zavesti, da smo se ameriške Slovenke zopet zblizale s svojimi sestrami v stari domovini, in v upanju, da bodo novo-upostavljene vezi koristile nam in njim.

Na omenjenem sestanku je gospa banica povabila glavne odbornice SZZ na večerjo v bansko palačo, a je istočasno izrazila obžalovanje, da ji ni mogoče povabiti vseh izletnic, ker jih je bilo preveč kar se samo ob sebi razume. S tem povabilom je hotela gospa banica dati priznanje in počastiti vse članstvo SZZ in vse izletnice. Ker je ban najvišji zastopnik države Jugoslavije in ker je šlo v tem slučaju za žensko organizacijo, je naravno, da je gospa banica v tem slučaju vršila funkcije zastopnice bana svojega soproga, ter da je bilo s to večerjo dano priznanje in počast vsemu članstvu SZZ in vseh izletnic.

Da je bila večerja sama na sebi prvovrstna in dogodek posebne vrste za nas udeležnice, menda ni treba še posebej poudarjati. In ker je gospa banica poosebljena prijaznost in ljubeznjivost in istočasno skrajno demokratična, se samo po sebi razume, da je bil čas pri njeni mizi in v družbi navzočih ljubljanskih dam poseben užitek ter da se je bilo treba posloviti od visoke gostiteljice, še predno smo se dobro zavedle. Naj bo gospe banici dr. Natlačenovi v imenu nas vseh na tem mestu izrečena najlepša zahvala za njeno naklonjenost in vse, kar je storila za izlet SZZ. Zahvala pa gre tudi damam, ki so z gospanico sodelovale.

S to prireditvijo je bil zaključen uradni del našega programa in za naslednji dan, to je 12. julija, je bil napovedan odhod na glavni in skupni izlet po Sloveniji.

Zauber dečvi, ki trgati oranže. Razume se, da je to v Floridi.

Ko je bil v čikaških klavnicah sedeči štrajk delavcev, so morali policisti spraviti v red ščetinarje, kar jih je bilo v "zalogi."

umetno zobovje! ..."

Tedaj je tista, ki jo je njena spremljevalka imenovala gospo, lahko kriknila. Roko je položila na želodec in zasepetala:

"Čutim ga ... tu je! ..."

"Res, zelo resna zadeva," je odgovoril vratar. "Zglasite se v zdravniški posvetovalnici: prvi hodnik na levo, sedma vrata na desno."

Neka bolničarka je opravila vse formalnosti, jima izročila številko in naročila, naj čakata, da pride nanju vrsta.

"Oh! Gospa," je ponižno prosila služabnica, "ali smem prositi, da bi takoj prišla na vrsto? Je zelo nujno, da preiščete gospo. Pomislite, da je pogoltnila svoje zobovje! ..."

Znova je tista, ki jo je služabnica klicala za gospo, lahno zajejala:

"Čutim ga ... tu je! ..."

"Res, zelo resna zadeva," je odvrnila bolničarka. "Pokazala vas bom sefu. V nekaj minutah bo tu."

Brezkončne minute! ...

Popolnoma tuji med bolniki, sta gospa — imenujmo jo gospo Z — in njena spremljevalka čutili nekaj kot Damoklejev meč nad svojimi glavama.

"Naj vstopijo," je ukazal šef, znameniti zdravnik.

Gospa Z je stopila naprej, vedno spremljana od svoje zveste služabnice.

"Ali ste vi tista gospa, ki je pogoltnila umetno zobovje? ..."

"Da ... Gospod ..."

"Seveda; pozabili ste ga odložiti, preden ste šli spat; vi ste zaspali, zobovje se je pa snelo ... in zdrsnilo v globine vašega želodca."

"Da ... Gospod ..."

"Kje vas boli? ..."

"Tu ..."

Tedaj je doktor močno pritisknil na tisti del želodca.

"Oj! Oj. Dovolj! ... je vpila bolnica.

"Dobro je. Slecite se. S pomočjo radioskopija bomo točno ugotovili ta 'corpus delicti.'"

"Da ... Gospod. Toda potem?"

"Potem? Ali mislite obdržati notri to neprebavljivo jed?"

"Ne ... Gospod ..."

"Tedaj ... nož!"

Gospa Z je prebledela. Vsa tresoč se je pustila pregledati z žarki X.

"Da, vidim," je zamrmral kirurg. "Trije zobje na levi,

James Roosevelt, najstarejši sin predsednika Roosevelta, je nastopil službo kot uradnik pri filmski družbi Samuel Goldwyn.

eden na desni. ... Kakšna misel, da gredo ljudje spat s takim orodjem in zlasti še, da ga požro."

"Od kdaj ste tešči?"

"Od včeraj zvečer."

"Izborno ... Zdaj se boste v sosednji sobi malo ulegli, čez uro se pa zopet vidimo. Zlasti pa priporočam popolno dieto."

Vsa blede je gospa Z vzela obleko. Že je videla, kako leži na operacijski mizi; zdelo se ji je, da je diha kot neobčutljiva maska.

Nenadoma jo je pretreslo močno zvonjenje. Bolničarka je naglo hitela k vratom.

"Kaj je?"

"Ali ni tu gospa Z na zdravniškem pregledu?"

"Da, nujno mora biti operirana."

"Zaradi zobovja?"

"Točno!"

"Dobro! Sporočite ji, da ga ji prinaša njena sobarica. Našla ga je, ko je pometala."

—E. Saory.

DNEVNE VESTI

General Franco ne želi božičnega miru

Hendaye, Francija, 20. decembra. Vrhovni poveljnik nacionalistov je zavrnil prošnjo francoskih katolikov in vojnih veterani, da bi se za božič vnelo premirje na fronti. Izjavil je, da bi sovražnik to izkoristil kot slabost. Toda v vojni pokrajini so se pojavile povodnji, ki bodo najbrž zadržale nadaljne napade do sredine januarja meseca. Nacionalisti imajo sedaj pripravljeno armado 715.000, največje število, odkar se je začela španska vojna. Gen. Franco razpolaga tudi s 600 zrakoplovi.

Nemci v Ameriki protestirajo proti Hitlerju

Newark, N. J., 20. decembra. Državna konvencija Nemško-ameriške zveze za državo New Jersey je včeraj sprejela ostro resolucijo proti obstoječim razmeram v Nemčiji in je pozvala predsednika Roosevelta, da prekine diplomatske odnose z Nemčijo. V posebni resoluciji izjavljajo delegati, da kot Nemci jih je sram, da njih vlada povzroča grozovitosti, ki odmevajo po vsem svetu. Toda Nemci kot narod niso odgovorni za nekulturne izbruhe nemške vlade, pač pa so pod pritiskom Hitlerja, Goebelsa in Goeringa. Konvencija je izjavila, da bo organizacija podpirala vse korake, katere ukrene preds. Roosevelt napram Hitlerju.

Laška križarka se skoro potopila v Braziliji

Rio de Janeiro, 20. dec.—Laška križarka Duca d'Aosta je skoro zginila na dnu morja v bližini pristanišča Rio Grande de Sul. Nagloma je nastal velik vihar, ki je prizadel tudi pristanišče. Križarka je tako nagloma, da je zgubljena za nadaljno rabo.

MALI OGLASI

KAYNEE SRAJCE
mode za mlade moške, fante in mladino. Specialno
3 za \$2.65
FRANK BELAJ
6205 St. Clair Ave.
(Dec. 16, 21, 23.)

Božični pozdrav!

Posiljamo božične pozdrave in želimo, da bi imeli vesele božične praznike in srečno in veselo novo leto 1939, in to vsi prijatelji in znanci, posebno pa želimo bratu in družini Ivanu Berkopec v Rumenji vasi št. 15 in sestri in družini Mariji Sustar, v Ljubljani, Rimska cesta, št. 28. — Družina J. Berkopec, Eagle Hill, Geneva, Ohio.

Skrivnosti ruskega carskega dvora

ROMAN

—Kaj? Ali ti tudi tvoj mezinec dela skrbi? — se nasmeji komedijant porogljivo. — Ali te noče ubogati?

Jagodkin si podpre glavo. — Ne morem več razumeti svojega otroka, — reče on. — Ona se je zelo spremenila. Prej je bila Klarisa skromna, nasprotna vsakemu razkošju, moral sem ji vsiliti vsako novo obleko, vsak novi klobuk. — A sedaj? — vpraša komedijant.

— Sedaj ji ni nikoli dovolj! Čim zagleda kakšen dragocen nakit, takoj ga hoče imeti. Računi modistinj in šivilj so doslej ogromno višino.

—Zabrani ji to! — reče komedijant ter zmaje z rameni. — Kako moreš dovoliti, da bi ta deklica tako gospodarila nad teboj? Reči ji: Otrok moj, ti preveč zapravljajš — tako to ne gre dalje.

—Imaš prav, — odvrne bankir, — toda jaz nimam energije, da bi se ji uprl. Ne morem ji odbiti nobene prošnje.

— Potem pusti, da govorim jaz z njo, — reče komedijant. — Jaz sem njen stric in ji bom rekel, da ne dela prav, da tako zapravlja.

— Jagodkin poskoči in prime brata za roko.

—Zelo ti bom hvaležen, če boš imel uspeh!

— Imel ga bom! — vzkligne komedijant, — zaupaj mi! Sedaj bom sedaj k njej in morda ti bom že čez pol ure sporočil, kaj sem

opravi.

Se enkrat stisne roke svojemu bratu, nato odide iz njegovega urada.

Zamišljeno se je vzpenjal po stopnicah v prvo nadstropje. Od časa do časa se je pojavil na njegovem obrazu hladni nasmeh, ki je govoril o tem, da namerava ta človek neko novo vragolijo. Na hodniku sreča sobarico ter jo prosi, naj ga najavi pri Klarisi.

— Izvolite vstopiti, gospod Jagodkin! — reče sobarica, ko se je vrnila.

Komedijant stopi preko praga v dražestno urejen budoar. Pri mizi je sedela nepravna Klarisa, goljufinja Franja in pila čokolado.

— Dragi otrok, govoriti moram s teboj! Poslušaj me toraj. Komu se moraš zahvaliti, da se nahajaš v tej hiši?

— Mislim, da mi na to ni treba odgovoriti. Sem me je privedel Bakunjin.

Komedijant odkima. — On je vse to izmislil, — reče on, — toda jaz sem izvedel.

Na svojih rokah sem te prinesel v to hišo, kakor sem tudi ono drugo odnesel. Zato mi moraš biti vedno hvaležna.

Franja prezirno zmaje z rameni.

— Ni tukaj vse tako lepo, kakor si ti misliš, komedijant, — reče ona. — Sprva sem mislila, da bom tukaj lahko izvršila svoje načrte. Toda Jagodkin je v zadnjem času slabe volje in če ga česa prosim, začne tarnati, kako mu posli slabo uspeva.

— Kolikor vem, ti je do sedaj vedno izpolnil vsako željo.

— Zato, ker je prebojazljiv, da bi mi jo odbil. Vedno se moram bati, da mi bo nekega dne rekel: Otrok moj, denarja nimam več.

— Mogoče, da ti bo to nekega dne rekel, — reče on. — Samo eno sredstvo je, da še nadalje

gospodariš nad svojim takozvanim očetom.

— Povej mi to sredstvo, komedijant! — vzkligne Franja plamtečih oči, vedno ti bom hvaležna.

— Prej si hočem zasigurati tvojo hvaležnost, — reče on počasi — ter stopi k mladenki.

Preplašena se umakne Franja nekaj korakov, ker jo je gledal komedijant s čudnim pogledom.

— Dopadeš se mi, golobica! — reče on. — Priznam ti, da bi te rad napravil za svojo ženo.

Franja se prisiljeno zasmeje. — Svojo ženo? — vpraša ona. — Ti pozabljaš, da si ves siv, da bi mi lahko bil oče.

— Nič ne škoduje, draga moja! Tudi takrat nisi vprašala, ali sem star, ko sem te prinesel v to hišo, ko sem te položil na posteljo uboge in nesrečne Klarise, ko si začela igrati svojo vlogo.

Franja prebledi. Začela je slutiti, da se nahaja v pesteh tega človeka.

— Ako ti povem, komedijant, — vzkligne ona in prekriža roke na prsih, — ako ti odkrito rečem, da te preziram in da bi bila moja smrt, če bi morala prenašati tvoje ljubimkanje — kaj potem?

— Kaj potem? To ne bi na stvari ničesar spremenilo. Človek mora storiti marsikaj, kar mu ni po volji. Mislim, da je boljše, ako takoj uvidiš, kaj ti preostane.

— Kaj mi preostane?! — vzkligne Franja. — Ah, ti me hočeš prisiliti! To je izsiljevanje!

— Imenuj to, kakor hočeš! — odvrne komedijant porogljivo. — Ali mi boš dovolila, da zaprosim za tvojo roko in da se v štirih tednih poročiva, ali pa bom takoj šel k svojemu bratu ter mu rekel: — Varajo te, to ni tvoja hčerka, to je predrzna goljufinja.

— Nehaj, nehaj! — vzkligne

Franja. — Ali nisi pomislil, komedijant, da boš tudi ti izgubljen, ako izdaš, da nisem Klarisa?

— Meni moj brat ne more ničesar, — odvrne komedijant, — z njim lahko delam, kar hočem. A ko boš moja žena, bom popolnoma vladal nad njim. Ne obotavljaj se, Franja, evo ti roke!

Ne boš se kesala! Četudi sem star četudi imam sive lase, moje srce je vendar še mlado, še lahko ljubim!

Toda Franja se zgrozi. Ni se mogla odločiti, da bi sprejela ponujeno roko.

— Ti se še vedno obotavljaš? — spregovori on. — Ne premišluj, deklica! Zgodilo bi se lahko, da se boš jutri zadnjikrat prebudila v tej postelji in da boš že jutri ležala v Petropavlovski trdnjavi.

Velike solze so tekale po njenem obrazu.

— Ali sem zato sprejela to goljufijo, — zastoe ona, — ali sem zato prišla na Klarisino mesto, da postanem tvoja žena? Strašno!

— Nimam časa, da bi poslušal tvoje tarnjanje! Grem k svojemu bratu.

On zgrabi svoj klobuk ter se obrne k vratim.

— Stoj — čakaj! Daj mi še minuto časa, da premislim.

— Čakal bom še nekaj minut. Je še dovolj mladih deklic v Petrogradu, ki se ne bodo obotavljale, vzeti me za moža. Sicer tudi nisem več komedijant kot prej ki je bil Bakunjinov sluga. Sedaj imam denar, mnogo denarja!

Franja dvigne pozorno svojo glavo. Ko je slišala besedo denar, so takoj izginile solze.

Komedijant potegne iz žepa denarnico in ji pokaže par tisočakov.

— Ali vidiš, mala moja, — reče on, — da ne lažem? Bogat sem in svoje bogastvo bom delil s teboj. Torej? Ali naj grem

k tvojemu očetu in zaprosim za tvojo roko?

Polagoma toda odločno se dvigne Franja.

— Postati hočem tvoja, — reče ona.

Komedijant jo prime za obe roke ter jo potegne k sebi.

— Brat Nikola se bo čudil, — se nasmeje komedijant, — ko ga bom zaprosil za roko njegove hčerke. Zato je bolje, da greš z menoj, Franja.

— Ako želiš, bom šla s teboj! — Glej, glej, kako si ubogljiva! Zdi se mi, da mi boš dobra žena!

Ona globoka vzdihne, ko stopi s komedijantom v bankirjevo sobo.

Ta se je začudil, ko je zagledal komedijanta s svojo hčerko.

— Kaj to pomeni? Skupno prihajata?

Komedijant se dostojanstveno vzravna.

— Dragi moj brat Nikola, — reče on, — govoriti hočem s teboj o stvari, od katere zavisi morda življenska sreča nas vseh.

— V Klarisini navzočnosti? — vpraša bankir.

— Seveda! Saj je ona deloma vzrok tega svečanega trenutka.

Milijonar se je čim dalje bolj čudil.

— Prosim te, dragi brat Andrija, — reče on. — Ne govori v aganjkah, govori jasno. Zakaj držiš neprenehoma Klariso za roko? Zakaj jo gledaš tako svečano?

— Ali ne slutiš, Nikola, kaj se je zgodilo?

— Zgodilo se je to, kar se ne da več skrivati, — reče Andrija. — Ali nisi opazil, da se ljubiva.

— Saj ti si nor! — vzkligne bankir ter skoči prestrašen. — Klariso hočeš oženiti? Ali jo boš mar osrečil? A ti, otrok moj? Mar se hočeš res poročiti s svojim stricem?

— Vse sem premislila, — odgovori Franja. — Poročila se

bom z njim.

Pred Jagodkinovi očmi se stemni. To je bil torej konec.

Ali se je zato mučil vse življenje? Ali je zato napravil toliko goljufij in zlačinov, da se njegova hčerka poroči s človekom, ki je sicer njegov brat, toda ki ga je preziral iz dna svoje duše? Toda bil je preveč diplomatski, da bi izdal to, kar je mislil.

— Dajte mi nekoliko minut, da premislim.

— Pojdi v svojo sobo Klarisa! Prišel bom pozneje k tebi, da se razgovoriva.

Klarisa poljubi očetu roko ter odide.

Čim je mlada devotka zaprla za sabo vrata, stopi Nikola Jagodkin drhteč od jeze k svojemu bratu:

— Andrija! — vzkligne on. — Govoriva odkrito! Skoval si

načrt, da poročiš Klariso in da si pridobiš to, kar imam. Toda jaz sem sklenil, da ti prekrižam račune. Ali misliš, Andrija, da boš me res mogel prisiliti k temu? Vem, kaj boš sedaj rekel. Da me boš naznačil in zidal, da sem sprejel od tebe ponarejene bankovce.

— Bil sem preslab, da si poženem kroglo v glavo, toda ako gre za mojega edinega otroka, bom dovolj močan.

Bankir konča. Pričakoval je komedijantovega odgovora, toda ta ni rekel niti besedice. Prekrižal je roki, smejal se in žvižgal pesmico.

— Ta mir je še bolj razdražil Jagodkina.

— Ko se boš pomiril in ko ne boš več tako kričal, bom pripravljen, da ti odgovorim.

(Dalje prihodnjič)

Vsem našim cenjenim odjemalcem in prijateljem želimo vesele božične praznike ter srečno, zadovoljno novo leto. Zahvaljujemo se vsem za naklonjenost ter se priporočamo še naprej v bodočem letu.

Za praznike vam nudimo sledeče cene:

Oreh, celi, 2 ft.....	41c	Vse vrste doma sušeno meso.
Gold Cross Milk.....	6c	Perutnina, zaklana ali živa.
Bele rozine, ft.....	11c	Narezana slanina, ft. 25c
Orehova jaderca, bela, ft.....	43c	Sveži butts za klobase, ft.16½c
Sladkor, cane, 25 ft.	\$1.15	Breskve, velike kante14c
Olje, gal., No. 77.....	89c	Kava, 3 ft.....39c
Fine suhe klobase, 4 ft.	95c	Christmas Candy, 2 ft.23c

Dobite lahko knjigo na 14-dnevno odplačilo.

Za najboljše blago ter nizke cene se obrnite na nas.

MR. & MRS. LOUIS OSWALD
17205 Grovewood Ave.

Delniška seja!

Tem potom se naznača vsem delničarjem, da se vrši letna seja delničarjev North American Bank Co. v sredo 11. januarja 1939 v Knausovi dvorani, 6131 St. Clair Ave. Začetek ob 7:30 zvečer.

THE NORTH AMERICAN BANK CO.
Joseph Surtz, tajnik.

Vesele božične praznike in srečno novo leto vsem prijateljem in znancem

MR. & MRS. RUDOLF PERDAN
SLOVENSKA GROCERIJA IN MESNICA
933 East 185th Street KEnmore 0622

UČITE SE ANGLEŠČINE
iz Dr. Kernovega

ANGLEŠKO-SLOVENSKEGA BERILA
"ENGLISH-SLOVENE READER"

kateremu je znižana cena \$ 2.00
in stane samo:

Naročila sprejema

KNJIGARNA JOSEPH GRDINA
6121 St. Clair Ave. — Cleveland, O.

BOŽIČNA DARILA

NA ODPLAČILA

\$1.00 plačate takoj — ostalo na tedenska odplačila

Gifts

DIAMOND ENGAGEMENT RING 42.50

BULOVA "American Clipper" 17 jewels \$29.75

CREDIT TERMS

BULOVA "Lady Bulova" 17 jewels \$29.75

Godess of Time 17 jewels \$29.75

DIAMOND COMBINATION \$49.00

This Christmas, give a BULOVA Watch! There is no remembrance so precious as a dependable timepiece — none that lives so long in useful service.

WOLKOV JEWELRY

6428 St. Clair Ave.

Nasproti Slovenskega Narodnega Doma
Odperto zvečer — HEnderson 0365

LET FRIGIDAIRE GLORIFY HER CHRISTMAS ...
HER KITCHEN... AND YOUR GOOD JUDGMENT

New FRIGIDAIRE
WITH THE METER-MISER

THE DOUBLE PURPOSE GIFT
OF JOY AND SAVINGS

• Njeno darilo mora biti sprejemljivo. Z ničemer se ne morete bolj prikupiti. Zato ji pa dajte praktično darilo.

Tako idealno darilo je Frigidaire, ledenica z Meter-Miser. Razveselili jo boste z njeno krasoto, mnogimi užitki in porabljivostjo. V istem času ji boste prihranili njen denar za gospodinjstvo, kot ga more prihraniti ledenica. Samo Frigidaire ima Meter-Miser, najprilprostejši mehanizem za zamrzovanje, ki je bil še izdelan, ki ohrani živila varna, napravi led cenejši kot ga morete kupiti in porabi samo malo elektrike.

To bo napravilo božično darilo radostno in hvaležno. Pridite k nam, da se dogovorimo za dopeljavo.

CENE OD \$118 NAPREJ

ZASTONJ!

KRASEN PRIVESEK IZ STERLING SREBRA

• Ta krasen privešek se da zastonj in nanj se ingravira kar želite. To bo vaše darilo še bolj vzradostilo.

Samo Frigidaire ima

METER-MISER

najenostavnejši mehanizem za zamrzovanje "Dvojno lahko"

QUICKTUBE TRAYS

spusti kose ledu takoj brez vsake sitnosti.

Give Electrical Gifts

Approved by THE ELECTRICAL LEAGUE OF CLEVELAND 1938

Bolj primerne božičnega darila ne morete dati svoji ženi ali materi kot je Frigidaire ledenica. — Mi vam pripeljemo Frigidaire ledenico sedaj, mesečna odplačila se pa prične šele 1. aprila 1939.

NORWOOD APPLIANCE & FURNITURE

JERRY BOHINC in JOHN SUSNIK, lastnika

6104 St. Clair Ave.
ENDicott 3634

819 E. 185th St.
poleg La Salle gledišča
KEnmore 6750